

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 22 września 2016 r.

DOLiS-033-343/16/BG

**Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00 – 902 Warszawa**

w odpowiedzi na pismo z dnia 25 lipca 2016 roku (znak: GMS-WP-173-220/16) dotyczące **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne**, uprzejmie informuję, iż do przedmiotowego projektu Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych – z punktu widzenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922) – zgłasza następujące uwagi.

Ogólna idea zwiększenia jawności życia publicznego poprzez wprowadzenie zasady jawności informacji zawartych w oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne wydaje się naturalną konsekwencją przyjęcia takiej zasady w stosunku do prokuratorów (art. 104 §7 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze – Dz. U. z 2016 r. poz. 177) oraz planów jej przyjęcia w stosunku do sędziów sądów powszechnych (art. 2 pkt 1 projektu ustawy o zmianie ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki oraz niektórych innych ustaw – druk sejmowy nr 851). Tworzenie tego rodzaju regulacji wymaga jednak wzięcia pod uwagę zasad wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych.

W opinii organu istnieje potrzeba sprecyzowania dat granicznych dla jawności informacji zawartych w oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne oświadczeń,

tzn. od jakiego momentu informacje są ujawniane oraz do kiedy pozostają jawne. Regulacja powinna przewidywać okresy jawności oświadczeń, aby możliwe było dokonanie oceny ich adekwatności. Komentowany przepis nie wskazuje. Zgodnie z zasadą ograniczenia czasowego, wyrażoną w art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych ma obowiązek przechowywania danych w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej niż to jest niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania. Jest to szczególnie istotne w kontekście udostępniania informacji w Biuletynie informacji Publicznej. Należy bowiem pamiętać, iż poprzez publikację danych w Internecie, dostęp do nich zyskuje nieograniczona liczba podmiotów, co skutkuje licznymi możliwościami wykorzystania tych danych, także w celach niezgodnych z prawem. Ze względu na specyfikę funkcjonowania sieci Internet dane te byłyby dostępne dla podmiotów z całego świata oraz będą mogły być pozyskiwane bez żadnych ograniczeń przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze, a następnie wykorzystywane przez te osoby i podmioty w dowolnych celach i w dowolny sposób, w tym np. do celów profilowania.

Zauważyć przy tym trzeba, iż zakres podmiotowy ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne obejmuje wiele kategorii osób i o ile jawność informacji zawartych w oświadczeniu o stanie majątkowym w stosunku do osób wskazanych w art. 1 ustawy (*osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe, w rozumieniu przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz sędziowie Trybunału Konstytucyjnego*) wydaje się być uzasadniona, o tyle wątpliwości budzi przyjęcie takiej samej zasady w stosunku do wszystkich kategorii osób wskazanych w art. 2 ustawy. Zasadne byłoby powiązanie obowiązku ujawniania informacji zawartych w oświadczeniu z rodzajem wykonywanych zadań – a zatem, aby obowiązek ten dotyczył wyłącznie osób, które posiadają kompetencje do samodzielnego decydowania o sytuacji prawnej lub faktycznej innych podmiotów albo mają istotny wpływ na tę sytuację (co jest wątpliwe np. w odniesieniu do *pracowników urzędów państwowych, w tym członków korpusu służby cywilnej, zajmujących stanowiska równorzędne pod względem placowym ze stanowiskami wymienionymi w pkt 1 – art. 2 pkt 2 ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne*). W opinii Generalnego Inspektora należy się zatem zastanowić, czy ujawnianie oświadczeń o stanie majątkowym wszystkich osób pełniących funkcje publiczne jest rzeczywiście niezbędne i należyście uzasadnione z punktu widzenia celów, które zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu – a zatem, czy zachowana została zasada adekwatności, wyrażona w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych.

Rozważyć należy wprowadzenie – analogicznie do regulacji dotyczących oświadczeń o stanie majątkowym sędziów i prokuratorów – możliwości objęcia informacji zawartych w oświadczeniu ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”,

określoną w przepisach ustawy o ochronie informacji niejawnych, jeżeli ujawnienie tych informacji mogłoby powodować zagrożenie dla osoby pełniącej funkcję publiczną lub osób dla niej najbliższych. Podobnie jak w powołanych wyżej regulacjach, odbywałoby się to na wniosek osoby składającej oświadczenie o stanie majątkowym.